

Het volk was vol verwachting,
en allen vroegen zich af
of Johannes misschien de messias was,
maar Johannes zei tegen hen:
'Ik doop jullie met water,
maar er komt iemand
die machtiger is dan ik;
ik ben zelfs niet waard
om de riemen van zijn sandalen
los te maken.
Hij zal jullie dopen met de heilige Geest
en met vuur.

Heel het volk liet zich dopen,
en toen ook Jezus was gedoopt
en Hij aan het bidden was,
werd de hemel geopend
en daalde de heilige Geest
in de gedaante van een duif op Hem neer,
en er klonk een stem uit de hemel:
'Jij bent mijn geliefde Zoon,
in Jou vind Ik vreugde.'

Lucas 3, 15-16.21-22

In zijn kindsheidsevangelie (Lc. 1-2) brengt Lucas een dubbel verhaal: een over Johannes en een over Jezus. Als je beide verhalen naast elkaar legt, is het duidelijk dat Jezus altijd 'groter' is dan Johannes. Het is een illustratie van wat in deze tekst staat: *er komt iemand die machtiger is dan ik; ik ben zelfs niet waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.*

Johannes doopte met water. Dat was geen joods ritueel, maar een heidens gebruik. Gedoopt worden, ondergedompeld worden in water en er weer uit opstaan is een symbool van sterven en verrijzen.

Johannes ging in de omgeving van de Jordaan verkondigen dat de mensen zich moesten laten dopen en tot inkeer moesten komen, om vergeving van zonden te krijgen. De mensen vroegen hem: 'Wat moeten we dan doen?' Hij antwoordde: 'Wie twee stel onderkleden heeft, moet delen met wie er geen heeft, en wie eten heeft moet hetzelfde doen.' Er kwamen ook tollenaars om zich te laten dopen, en die vroegen hem: 'Meester, wat moeten wij doen?' Hij zei tegen hen: 'Vorder niet meer dan wat jullie is opgedragen.' Ook soldaten kwamen hem vragen: 'En wij, wat moeten wij doen?' Tegen hen zei hij: 'Jullie mogen niemand afpersen en je ook niet laten omkopen, neem genoeg met je soldij.' (Lc. 3, 3.10-14) Zo riep Johannes mensen op tot inkeer: 'sterven' aan hun oude levenswijze om 'op te staan' voor een nieuw leven. Dat was de betekenis van zijn doop.

Waarin is Jezus nu groter dan Johannes? Jezus volgt Johannes in zijn oproep tot inkeer en laat zich dopen. Maar de evangelist legt vooral de nadruk op zijn verbondenheid met God. Toen Hij gedoopt was, is Hij aan het

bidden. Hij plaatst zich in de aanwezigheid van God: de hemel werd geopend en de heilige Geest daalde in de gedaante van een duif op Hem neer. Deze woorden roepen het scheppingsverhaal op: de aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest. (Genesis 1, 2) De scheppende en leven gevende Geest van God wordt mens in Jezus.

En er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in Jou vind Ik vreugde.' Die stem brengt ons ook bij woorden in de Schrift. Jezus wordt getekend als de koning, de messias, die ook 'de zoon' wordt genoemd: 'Jij bent mijn zoon, Ik heb je vandaag verwekt. (Psalm 2, 7) Die koning regeert niet met macht, maar als dienaar: 'Hier is mijn dienaar, hem zal Ik steunen, hij is mijn uitverkorene, in hem vind Ik vreugde, Ik heb hem met mijn geest vervuld.' (Jesaja 42, 1) Als dienaar van God en van de mensen is Jezus de messias, de geliefde Zoon, in wie God vreugde vindt.

Johannes de Doper riep de mensen op tot inkeer, zodat ze niet alleen voor zichzelf zouden leven, maar leven zouden delen met hun medemensen.

Jezus roept de mensen op tot innige verbondenheid met God. Hij doopt ons met de heilige Geest en met het vuur van Gods nabijheid.

Zo is God tussen de mensen. Zo wordt God nog steeds mens.

Het is het geheim van uw liefde, God,
en het verlangen van uw hart
om bij ons te zijn,
om met ons het leven te delen.

In Jezus, uw Veelgeliefde,
zijt Gij één van de onzen geworden,
weerloos en kwetsbaar als een mensenkind.

Hem herkennen we als uw Zoon,
onherroepelijk teken van uw
menslievendheid.

Rondom Hem verzamelt Gij ons,
altijd weer opnieuw, als uw volk, uw Kerk.
Zie om naar uw Kerk.
Geef haar moed en geloof genoeg
om op uw woord te vertrouwen
en uit uw liefde te leven,
zodat ze iets betekenen kan
voor de mensen:
niet heersend maar dienend,
niet opdringerig maar overtuigend,
niet in haar recht, maar op haar plaats.
Geef dat zij, weerloos en kwetsbaar,
teken mag zijn van hoop en bevrijding
voor alle mensen.

Kardinaal Jozef De Kesel

In het Licht van Gods Woord

Beeld:
Een eikenhouten groep met de doop van
Jezus door Johannes de Doper in de
Jordaan, 19de eeuw.
Coronari Auctions © 2025

God wordt mens